

KESKKONNAAMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS

Märge tehtud: 04.11.2022

Juurdepääsupiirang kehtib kuni: 03.11.2027

Alus: AvTS § 35 lg 1 p 8

Teabevaldaja: Keskkonnaamet

Laanenurga Tuuliku OÜ
Alar Lõhmus
alar.v.lohmus@gmail.com

Teie 03.11.2022

Meie 04.11.2022 nr 7-9/22/21636-2

Elektri maakaabli paigaldamisest kaitstavatel loodusobjektidel Lääneranna vallas

Esitasite Keskkonnaametile taotluse elektri maakaabli paigaldamiseks Pärnu maakonnas Lääneranna vallas asuvatel kaitstavatel loodusobjektidel: Mõtsu must-toonekure püsielupaigas, Tuhu looduskaitsealal ja Nätsi-Võlla looduskaitsealal. Taotluses sisaldus kavandatavate maakaabli asukohtade kirjeldus, vastavaid kaarte lisatud ei olnud.

Mõtsu must-toonekure püsielupaik¹

Taotluse kohaselt jääb kavandatud elektri maakaabel Mõtsu must-toonekure püsielupaika Altkoidu, Pealt-Koidu ja Lepmetsa kinnistutel², kus see kulgeks samas trassikoridoris olemasolevate maakaablitega (Lõpe Mäli valguskaabel ja Lõpe Mäli 35 kV elektri maakaablid).

Mõtsu must-toonekure püsielupaik on kaitse alla võetud I kaitsekategooriasse kuuluva liigi must-toonekure (*Ciconia nigra*) soodsa seisundi tagamiseks. Mõtsu must-toonekure püsielupaiga maa-ala kuulub vastavalt kaitsekorra eripärade ja majandustegevuse piiramise astmele sihtkaitsevööndisse ja piiranguvööndisse. Alal kehtib keskkonnaministri 03.07.2006 määrusega nr 43 „Must-toonekure ja suur-konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ kehtestatud kaitsekord.

Püsielupaigas on keelatud sõidukiga sõitmine väljaspool teed ja maastikusõidukiga sõitmine, välja arvatud piiranguvööndis 1. septembrist 14. märtsini, järelevalve- ja päästetöödel, püsielupaiga valitsemise ja kaitse korraldamisega seotud tegevusel, püsielupaiga valitseja nõusolekul teostataval teadustegevusel ning kaitse-eeskirjaga lubatud tegevusel³.

Püsielupaiga sihtkaitsevööndis on keelatud uute ehitiste püstitamine, välja arvatud püsielupaiga valitseja nõusolekul rajatise püstitamine püsielupaiga tarbeks⁴. Püsielupaiga piiranguvööndis on keelatud ehitise püstitamine⁵.

¹ EELIS kood KLO3002096, kaitse alla võetud keskkonnaministri 21.12.2019 määrusega nr 78 „Keskkonnaministri 3. juuli 2006. a määruse nr 43 „Must-toonekure ja suur-konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ muutmise“

² Katastritunnused 43001:001:0356, 86302:002:0174 ja 86302:002:0151

³ Keskkonnaministri 03.07.2006 määrus nr 43 „Must-toonekure ja suur-konnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ (edaspidi *püsielupaiga kaitse-eeskiri*) § 5 lg 5 p 1

⁴ Püsielupaiga kaitse-eeskiri § 5 lg 7 p 4

⁵ Püsielupaiga kaitse-eeskiri § 5 lg 10 p 7

Tulenevalt keskkonnaministri 03.07.2006 määruse nr 43 „Must-toonekure ja suurkonnakotka püsielupaikade kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri“ § 5 lg 5 p 1 ja § 5 lg 7 p 4 sätestatust ei ole Mõtsu must-toonekure püsielupaigas lubatud uute ehitiste püstitamine, sh elektri maakaabli paigaldamine. Keskkonnaametil puudub kaalutlusõigus ehitustegevuse lubamise osas must-toonekure püsielupaigas. Palume leida kavandatavale elektri maakaablile alternatiivne asukoht väljaspool püsielupaika.

Peame vajalikuks märkida, et püsielupaiga territooriumile jäävad olemasolevad maakaablid ning elektri õhuliin on alale rajatud enne Mõtsu must-toonekure püsielupaiga kaitse alla võtmist 21.12.2019.

Tuhu looduskaitseala⁶

Kavandatud maakaabel läbib Tuhu soo kinnistul⁷ Tuhu looduskaitseala Tuhu soo sihtkaitsevööndit. Rajatav maakaabel kulgeb olemasolevate maakaablitega (Lõpe Mäli valguskaabel, Lõpe Mäli 35 kV elektri maakaablid ja Kärü Lõpe elektri õhuliin) samas trassikoridoris.

Tuhu soo sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuste ja ohustatud liikide ja nende elupaikade kaitse ning soo- ja metsakoosluste soodsa seisundi säilitamine ja taastamine.

Looduskaitseaduse § 32 lg 2 p 3 kohaselt on juhul kui kaitse-eeskirjaga ei sätestata teisiti, sihtkaitsevööndis keelatud uute ehitiste püstitamine. Tuhu looduskaitseala kaitse-eeskirja kohaselt on sihtkaitsevööndis kaitseala valitseja (Keskkonnaameti⁸) nõusolekul lubatud olemasolevate ehitiste hooldustööd ning ehitise püstitamine kaitseala tarbeks⁹.

Tuhu looduskaitseala kaitse-eeskirja seletuskirja¹⁰ kohaselt on kaitseala tarbeks võimalik rajada näiteks sildu, linnuvaatlustorne ja muid matkarajatisi. Seletuskirjas¹¹ on eraldi välja toodud, et uute tee- ja tehnovõrgu rajatiste püstitamist kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks ei lubata, sest nende järele puudub asutustest eemal valdavalt riigimaal asuval looduslike koosluste ja liikide kaitseks loodud kaitsealal vajadus. Kaitse-eeskirjaga lubatud hooldustööde hulka kuuluvad olemasolevate hoonete, teede, külastustaristu ja muude ehitiste hooldustööd.

Lähtudes Vabariigi Valitsuse 29.03.2018 määruse nr 26 „Tuhu looduskaitseala kaitse-eeskiri“ § 11 lg 2 p 6 sätestatust ei ole Tuhu looduskaitseala Tuhu soo sihtkaitsevööndis lubatud uute ehitiste püstitamine, sh elektri maakaabli paigaldamine. Keskkonnaametil puudub kaalutlusõigus ehitustegevuse lubamise osas antud asukohas. Palume leida kavandatavale elektri maakaablile alternatiivne asukoht väljaspool Tuhu looduskaitseala.

Märgime, et Tuhu soo sihtkaitsevööndi territooriumile jäävad olemasolevad maakaablid ning elektri õhuliin on alale rajatud enne selle ala kaitse alla võtmist Tuhu looduskaitsealana 29.03.2018. Enne kaitsealaga liitmist jäi kõnealune ala Tuhu hoiuala koosseisu¹², kus ehitustegevus on lubatud Keskkonnaameti nõusolekul ning tingimusel, et sellega ei kaasne elupaikade ja kasvukohtade hävitamist ja kahjustamist, mille kaitseks hoiuala moodustati ning kaitstavate liikide olulist häirimist ning tegevust, mis seab ohtu elupaikade, kasvukohtade ja kaitstavate liikide soodsa seisundi¹³.

⁶ EELIS kood KLO1000664, kaitsekord kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.03.2018 määrusega nr 26 „Tuhu looduskaitseala kaitse-eeskiri“ (edaspidi *Tuhu LKA kaitse-eeskiri*)

⁷ Katastritunnus 33401:001:0147

⁸ Looduskaitseadus § 21 lg 1

⁹ Tuhu LKA kaitse-eeskiri § 11 lg 2 p 6 ja 7

¹⁰ <https://pilv.envir.ee/index.php/s/LMmeWPj2FdZNS4g?dir=undefined&path=%2FKaitsealad&openfile=3548>

¹¹ Vabariigi Valitsuse määruse „Tuhu looduskaitseala kaitse-eeskiri“ eelnõu seletuskiri lk 31

¹² Ala võeti Tuhu hoiualana kaitse alla Vabariigi Valitsuse 18.05.2007 määrusega nr 154

¹³ LKS § 14 lg 1 p 6 ja 8, LKS § 32 lg 2

Nätsi-Võlla looduskaitseala¹⁴

Kavandatud maakaabel läbib Varbla metskond 81 kinnistul¹⁵ Nätsi-Võlla looduskaitseala Palatu sihtkaitsevööndit. Plaanitav maakaabel kulgeb olemasolevate maakaablitega (Lõpe Mäli valguskaabel, Lõpe Mäli 35 kV elektri maakaablid ja Kärü Lõpe elektri õhuliin) samas trassikoridoris.

Palatu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on soo- ja metsaökosüsteemide ning poollooduslike koosluste kaitse ja taastamine ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.

Nätsi-Võlla looduskaitsealal on keelatud uute ehitiste püstitamine, välja arvatud tehnovõrgurajatise püstitamine või kaitseala ja kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks rajatise püstitamine kaitseala valitseja nõusolekul¹⁶.

Tulenevalt kaitse-eeskirjas sätestatust on kaitseala valitsejal võimalik lubada selliste rajatiste rajamist, mis ei ohusta kaitse-eesmärkide saavutamist, millel puudub negatiivne mõju kaitseala loodusväärtustele või mis on hädavajalikud.

Kavandatud maakaabli asukohas on osaliselt inventeeritud loodusdirektiivi¹⁷ I lisa elupaigatüübid vanad loodusemetsad (9010*) ja vanad laialehised metsad (9020*). Mõlema nimetatud elupaigatüübi kaitse on ka Nätsi-Võlla looduskaitseala ja Palatu sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärgiks. Taotletud ehitusalal ei ole teada kaitsealuste liikide elupaiku.

Arvestades, et taotletud maakaabli asukoht jääb olemasolevate tehnorajatiste trassikoridori, mis on juba mõjutatud varasemast ehitustegevusest ja olemasoleva õhuliini hooldustöödest ning tööde teostamisel puudub vajadus puude raieks, asub Keskkonnaamet seisukohale, et maakaabli paigaldamisega kaasneva kahjuliku mõju intensiivsus ja ulatus on väga väike ning tegevus ei ohusta alal esinevate kaitstavate elupaigatüüpide soodsat seisundit.

Lähtudes eeltoodust ning Nätsi-Võlla looduskaitseala kaitse-eeskirja § 9 lg 1 p 4 alusel annab Keskkonnaamet nõusoleku elektri maakaabli paigaldamiseks Nätsi-Võlla looduskaitseala Palatu sihtkaitsevööndisse olemasolevate maakaablite ja õhuliiniga samasse trassikoridori järgmistel tingimustel:

- 1. tööde käigus on kaitsealal lubatud masinatega liikuda üksnes olemasoleva trassikoridori piires;**
- 2. tööde käigus tuleb vältida pinnasekahjustuste tekitamist, töödeks tuleb valida sobivad ilmastikuolud ja tehnika.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kadri Hänni

juhtivspetsialist

looduskasutuse osakond

Meeli Kesküla 5345 4246; meeli.keskula@keskkonnaamet.ee

¹⁴ EELIS kood KLO1000201, kaitsekord kehtestatud Vabariigi Valitsuse 24.03.2017 määrusega nr 66 „Nätsi-Võlla looduskaitseala moodustamine ja kaitse-eeskiri“ (edaspidi *Nätsi-Võlla LKA kaitse-eeskiri*)

¹⁵ Katastritunnus 33402:001:0212

¹⁶ Nätsi-Võlla LKA kaitse-eeskiri § 9 lg 1 p 4

¹⁷ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta